

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv
Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

10. Seminarium Indorum Goæ restituit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

fidei, pessum abiisset, nulla spe resurgendi; huius excidij spectator si ad-
esset P. M. Franciscus cui tantopere id opus cordi erat, videretque ab
vno è suis, eversum penitus, à quo maxime augeri debuisset, acerbe pro-
fecto id esse laturum, eique instaurando manum celerem admoturum,
quod sane ab iis haudquaquam temerè coniiciebatur.

Goam enim vt venit, illico iuuenes Lusitanos, expalsis substitutos
Indis, ad suos remisit; conquistatos ex vicinis Indos in seminarium iu-
sto numero reduxit & Societatem exoneravit turba illa quam præcepis
Gomezius in eam intruserat, quod nihil præferrent in futurum vocatio-
ne tanta dignum.

Restabat edendum in Gomezio exemplum, Goa igitur amouendus,
iussus est Dium Lusitanorum præsidium se conferre, altius ad Septem-
trionem situm. Verum is in iussa contumax ita se ministris regiis, ipso-
que prorege, ne auellerentur Goa, obuallarat, vt vnum par fuerit Xauer-
rij robur, tot perfringendis obstaculis, & abstiterit tam procul à flecten-
do sub iis animo, vt quibus officiis ambierat pro se Gomezius, in ipsum
eadem retorqueret velut intercessionis refractariæ nouum crimen, noua
plectere pœna; & carnis brachio confisum, Goæque affixum, potentiori
Dei brachio, è Societate extirpat, futurum in saeculo proteruis, do-
cumentum terroris; Rectoribas iniunctæ ad asserenda obedientiæ jura
constantiae. Caut tamen ne Goæ Societatem exueret, sed Dium lon-
ge ablegauit ab Lusitanorum nauibus in Europam reportandum, quod
in Sinas iturus P. Berzeo serio iniunxit. Nec finis calamitatum Gome-
zij: nauigans in Lusitaniam, vel gesta defensurus, vel ad pedes Ignatij
rogaturus illorum veniam, in medio cursu fracta nauis miser in aquis in-
terit, vetante Deo ne ab Xauerij sententia prouocaretur ad alium iudi-
censem. Sic vitam clausit Gomezius; vir si dotes naturæ pendamus alio-
rum bono idoneas, in paucis excellens; & habilitate ingenij, animosa-
que vi erectæ pietatis, quorum in Indiis, & Lusitaniam, non dubia de-
derat argumenta; præstiterus omnino pro Deo grandia, si dociliorem
rectorum dactui, & conatibus, ceruicem iungere voluisset, agiqæ opta-
set potius modesta sui deiectione, quam absurdō agendi studio præ-
esse.

Societatis rebus Xauerius in eum modum instauratis, operarios in
diuersa misit, quod qui hacenus illa excolebat, egregij licet ac strenui, ne-
cessariis tamen laboribus parum sufficienter, iis ergo auxilia addidit, Ba-
zaini quidem Melchiorem Nunnium; Gonfalam Rodericum Tanæ;
Cocini Franciscum Henricchez; Ioannem Lopesium Meliapore; in ora
Pilcaria Ioannem Mendezium, quorum vltimi duo nondum erant initiati
Sacerdotes. Venere inter hæc à communitatæ Chaulensi, millari-
bus triginta à Bazaino mediterranea, qui Sociorum Collegium postula-
rent, sed pia ipsorum liberalitati, mos geri non potuit, quod æquum non
erat affigi multos vni pago, quorum singuli multis erudiendis pagis in-
cumbebant. Postea Henrici Henricchez quem sponte nostri, Criminali

li 3 occiso

I O
Seminarium
Indorum Goæ
restituit.

I I
Gomezius,
alioqui egre-
gium, eicit è
Societate.

I 2
Operarios
missionibus
affignat.